

Povzetek projekta Po kreativni poti do znanja 2017 – 2020, 2. odpiranje, za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Voda – strateška dobrina v Vitanju

- V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovo (neustrezno področje izbrišite):

03 - Družbene vede, novinarstvo in informacijska znanost

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

**Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta;
ATELJE PIANO, Atelje krajinske arhitekture, Saša Piano, s.p.;**
Občina Vitanje

3. Besedilo:

- Opredelite problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta

Projekt naslavlja dva med seboj vsebinsko povezana problema:

1. problem predstavlja neskladnost med dejansko rabo vodnih virov za vodooskrbo v Občini Vitanje in uradnimi evidencami na tem področju. Kar 65 % gospodinjstev se namreč oskrbuje z vodo iz lastnih virov, a so uradne evidence o tem razdrobljene in pomanjkljive. Vrzel med dejanskim stanjem rabe vode in uradnimi evidencami omejuje učinkovito upravljanje z vodnimi viri v Občini Vitanje, kot tudi širše v Celjski kotlini, katere vodooskrba je v veliki meri vezana ravno na vitanjske vodne vire. Pomanjkljive evidence o rabi vode pa otežujejo tudi izdelavo kakovostnih strokovnih podlag za pripravo prostorskih aktov, ki posledično v nezadostni meri ali na neprimeren način opredeljujejo varovanje vodnih virov in morda tudi načrtujejo neustrezno namensko rabo prostora.

2. problem predstavlja dejstvo, da želi občina Vitanje zaradi obilice vodnih virov svoj prihodnji razvoj v čim večji meri nasloniti na (še ne v zadostni meri) izkoriščene obstoječe potenciale, ki jih ponujajo vodni viri.

- Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta

Reševanja problema neskladnosti med dejansko rabo vodnih virov za vodooskrbo v Občini Vitanje in razdrobljenimi ter pomanjkljivimi uradnimi evidencami na tem področju so se študenti lotili z nadaljevanjem terenskega evidentiranja vitanjskih vodnih virov v okviru dopolnjevanja obstoječega registra (nadaljevanje PKP projekta »Stanje in potenciali rabe vodnih virov na območju Občine Vitanje s poudarkom na pitni vodi«), pri čemer so popis metodološko in vsebinsko nadgradili še z nekaterimi vidiki, ki so se ob evalvaciji rezultatov predhodnega projekta pokazali za izjemno pomembne, a jih tedaj nismo vključili, na primer: tehnični vidik zajema in shranjevanja zajete vode, problemi s količinami vode v sušnih obdobjih, kakovostjo vode, možnosti uporabe kapnice. S tem so vsebinsko nadgradili inovativni pristop k oblikovanju evidenc, potrebnih za učinkovito

načrtovanje rabe in varovanja vodnih virov, ter smotrnejšemu načrtovanju poselitve.

Kot prispevek k udejanjanje trajnostnega in sonaravnega razvoja občine, ki bo temeljil na naravnih virih smo si zastavili cilj, da bomo zasnovali vodno učno poti ob reki Hudinji z elementi interpretacije, ki bo kot »spomenik vodi« obujala pomen in posebnosti vitanjske vode v najširšem smislu in bo tudi turistično zanimiva. Pri njenem snovanju so študenti izhajali iz hidrološke dediščine območja, vode kot nepogrešljive dobrine in nerazdružljivega dela pokrajine, kot tudi lokalnega znanja in tehnične dediščine vezane na vodo. Tekom priprave vodne učne poti so izdelali obsežen inventar najrazličnejših z vodo povezanih vsebin, pri čemer so izhajali iz številnih virov in literature o preučevanem območju (okoli 100 enot; vključno z arhivskimi viri) ter iz terenskih spoznanj, ki so jih pridobili predvsem z intervjuji ključnih lokalnih deležnikov, informatorjev in zainteresirane javnosti. Poseben izziv pa je predstavljala tudi že sama inovativna zasnova poti v duhu trajnosti – brez nepotrebnih posegov v prostor in urbane opreme kot so table ipd.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Izpostavimo lahko pet ključnih rezultatov projekta:

Rezultat 1: Izdelava posnetka obstoječega stanja lokacije in rabe popisanih vodnih virov na izbranem pilotnem območju na osnovi dostopnih parcialnih evidenc in terenskega dela.

Rezultat 2: Izvedba inventarizacije (tekstualne, statistične, grafične) vodnih virov pitne vode, njihova geografska analiza in analiza vodozbirnih zaledij, izvedba tipizacij glede na vrsto in način rabe vodnih virov, način zajema in shranjevanja zajete vode, količino in kakovost vode.

Rezultat 3: Izvedba celovite inventarizacije potencialno zanimivih vsebin za snovanje vodne učne poti z elementi interpretacije ob reki Hudinji.

Rezultat 4: Izdelava zasnove vodne učne poti z elementi interpretacije ob reki Hudinji »Od kapljice do reke«.

Rezultat 5: Zaključno poročilo projekta, namenjeno njegovi diseminaciji.

Dopolnjene evidence o vodnih virih v Občini Vitanje bodo služile kot podpora različnim vodooskrbnim in vodovarstvenim projektom, opredeljenim v načrtu razvojnih programov in strokovnih podlagah za zavarovanje vodnih virov občine ter v regionalnem razvojnem programu Savinjske regije. Prek zbiranja evidenc in informacij o virih pitne vode bo (ob udejanjanju planiranih vodooskrbnih in vodovarstvenih projektov) delo študentov posredno izboljšalo bivalne in življenjske pogoje v občini. Ob zaživelih vodni učni poti z elementi interpretacije ob reki Hudinji »Od kapljice do reke« pa se bo med prebivalstvom okrepilo tudi prepotrebno zavedanje o potencialu vitanjske čiste vode, kot eni izmed ključnih razvojnih priložnosti, ki je ne gre spregledati. Vodna učna pot bo s svojimi vsebinami, sproščenim pristopom, ki je ljudem blizu ter zanimivim in prepričljivim vzročno posledičnim načinom podajanja informacij obiskovalcem, na konkretnem primeru reke Hudinje pomagala spoznati, da smo prek vode vsi medsebojno povezani (v času in prostoru) in da nujnost njenega ohranjanja v obdobju vse večje potrebe po vodi in hkratni manifestaciji podnebnih sprememb ni bila še nikdar aktualnejša kot je sedaj. Brez kakovostne vode, ki je na razpolago v zadostni količini, ni namreč ne družbenega razvoja ne napredka.

4. Priloge:

- Interaktivne vsebine vodne učne poti z elementi interpretacije ob reki Hudinji »Od kapljice do reke« - dostopno tudi na spletu: <https://www.vitanje.si/objava/201725>,
- Fotografija: Večji del tima pri terenskem delu, kjer smo tehtali različne možnosti o vključitvi posameznih vsebin in poteku trase vodne učne poti »od Kapljice do reke«.

